

LA PRESSE MÉDICALE. 65e Jrg. No. 57, 20 juli 1957.

L. DE GENNES, R. TOURNEUR, P. AUBERT, PH. LAUDAT, M. MOUKHTAR en J. BAILLET, *La sérotonine. Le dosage de l'acide 5-hydroxyindole-acétique urinaire. Résultats expérimentaux et cliniques.* — Overzicht.

R. BOURG, *Étude approfondie des frottis de trichomonase vaginale.* — Bespreking van de diagnostiek.

A. CORCOS, S. CORCOS en M. PFLUG, *Un cas d'emphysème médiastinal et sous-cutané consécutif à une éclampsie.*

LA PRESSE MÉDICALE. 65e Jrg. No. 58, 27 juli 1957.

J. GATHALA, S. POUPINET en A. MOUY, *Sur le syndrome ictero-hémorragique avec anoxie et collapsus du nouveau-né. Ses rapports avec la maladie des inclusions cytomégaliqes.* — Uitvoerige bespreking van 2 patiënten.

R. FELETIN, *Un examen facile pour apprécier la résistance à la fatigue.* — Bepaling van hemoglobinegehalte en aantal erythrocyten.

A. RAVINA, *La défense naturelle de l'organisme humain contre le cancer. Recherches expérimentales récentes.* — Referaat.

J. P. SOULIER, *La coagulation du sang.* — Samenvattend overzicht.

D. OECONOMOS, A. CARACALOS, A. PROSALENTIS en CATSIOTIS, *Diagnostic artériographique des petits angiomes du cerveau. Valeur diagnostique de la visualisation précoce de la veine de drainage.*

LA PRESSE MÉDICALE. 65e Jrg. No. 59, 3 augustus 1957.

A. DJOURNO, *La „méthode des induits” et des applications.* — Korte bespreking.

R. PICARD, G. ROLLIN, CL. DUBOST en G. THOMERET, *Les incidences cardiaques de la chirurgie pulmonaire. À propos de trois pneumonectomies suivies de complications cardiaques.* — Casuïstiek.

A. BENSUADE en P. FUNFSCHILLING, *Traitement des colites post-amibiennes par un dérivé bromé de l'oxyquinoline.* — Gunstige ervaringen bij 19 van de 32 patiënten.

LA PRESSE MÉDICALE. 65e Jrg. No. 60, 10 augustus 1957.

P. SOULIÉ, J. CARLOTTI, F. JOLY, J. FORMAN, M. SERVELLE en A. PEREZ, *Le cathétérisme des cavités gauches du coeur et de l'aorte. Mise au point de sa technique et étude de ses incidents.* — Ervaringen bij 65 patiënten.

J. WARTER en J. P. WEILL, *Les agents chélateurs dans l'hémochromatose. Méthode de thérapeutique ou test de diagnostic?* — De toediening van Ca. EDTA aan twee patiënten werd gevolgd door een verhoogde uitscheiding met de urine, doch een klinische verbetering bleef uit.

J. YOEL en A. ALURRALDE, *Sinus carotidiens et myasthénie.* — Gunstige resultaten bij 4 patiënten na sympathectomie van de sinus caroticus.

G. CHAPCHAL, *Quelques remarques sur la dégénérescence du disque intervertébral et son traitement.* — Plaatselijke inspuiting van hydrocortisone kan de klachten doen verdwijnen.

SCHWEIZERISCHE MEDIZINISCHE WOCHENSCHRIFT. 87e Jrg. No. 31, 3 augustus 1957.

E. ROSSI, F. VASSELLA, H. A. SCHWAMM, G. HUG en R. GITZELMANN, *Glukagonprobleme. Die Glukagonbelastung und ihre klinische Bedeutung.* — Overzicht en eigen proeven. Bespreking van de hiermee verkregen typen van bloed-suikercurven.

M. A. ZEHNDER, *Zur Nahttechnik bei Rupturen und Resektionen der thorakalen Aorta unter Erhaltung der Zirkulation. Temporärer intravasaler Einschiebetubus. Aortengriffklemme für intraaortale Transfusionen. Tierexperimentelle Untersuchungen.* — Technische mededeling.

P. BUSER, *Grenzen der Thrombose- und Embolieprophylaxe.* — Ervaringen bij 700 patiënten.

L. BERNAYS, *Zum Problem der Schmerzmittelsucht (Schluss).* — Beschouwingen.

H. THÖLEN, *Akute Niereninsuffizienz bei Pneumokokkenmeningitis und Behandlung mit künstlicher Niere.* — Casuïstische mededeling.

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

NIEUW INTERNATIONAAL BEWIJS VAN INENTING EN HERINENTING TEGEN POKKEN

Met ingang van 1 oktober 1957 wordt door de Wereldgezondheidsorganisatie een nieuw model van het internationaal bewijs van inenting en herinenting tegen pokken ingevoerd. De tot die datum afgegeven oude inentingscertificaten behouden hun geldigheid tot drie jaar na de datum waarop de vaccinatie tegen pokken is verricht.

Ter voorkoming van moeilijkheden, welke reizigers naar het buitenland eventueel zouden kunnen ondervinden ten aanzien van het bezit van een geldig vaccinatiebewijs tegen pokken, raad ik de artsen aan van heden af geen oude internationale bewijzen aan hun patiënten te verstrekken, doch hiervoor het nieuwe model te gebruiken, dat op mijn bureau, Parkweg 10 te 's-Gravenhage, verkrijgbaar is.

Degeen, die nog oude inentingscertificaten in voorraad hebben, kunnen deze aan bovengenoemd adres kosteloos omruilen voor nieuwe inentingsbewijzen.

De Geneeskundig Hoofdinspecteur van de Volksgezondheid

DR. C. BANNING

's-Gravenhage, 21 september 1957

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten).

PSEUDO-RABIES

Sedert 1952 wordt de medische wereld in Scandinavië onveilig gemaakt door een beklagenswaardige neuroticus, die lijdt aan hysterische pseudo-rabies, waarop LASSEN in 1954 de aandacht heeft gevestigd.

Het is wellicht van belang te weten dat deze 37-jarige Zweedse handelsreiziger de laatste tijd in Duitsland en Nederland opereert. Hij tracht ziekenhuisopneming te forceren en artsen in de mening te brengen dat hij aan rabies lijdt.

Literatuur: LASSEN (1954) *Nord. Med.* 51, 461.

Amsterdam, 10 september 1957 J. E. MINKENHOF

DE AZIATISCHE INFLUENZA IN NEDERLAND

22 augustus tot 5 september 1957

In de periode van 4 juli tot eind augustus hebben 67 van de 70 Ambonezenwoonoorden influenza gemeld. Tot dusverre werd in 6 woonoorden de diagnose virologisch bevestigd. Langzamerhand zakt aldaar de ziekte af en vele woonoorden hebben thans geen patiënten meer. Klinische bijzonderheden zijn niet meer gemeld.

Influenza werd in de periode van 22 juli tot 5 september gemeld in 25 militaire kampen resp. kazernes, in 8 provincies (24 meldingen sinds half augustus). Het ziektecijfer onder de militairen is geringer dan onder de Ambonese

bevolking. In sommige kampen daalt het ziektecijfer weer aanzienlijk. De ziekte heeft een licht beloop. In 5 kampen werd de diagnose virologisch bevestigd.

Verspreide bevolking. Retrospectief werd influenza 25 juli virologisch vastgesteld bij een ziektegeval te 's-Gravenhage (Dr. L. H. LEVIE).

Influenza werd gemeld uit 2 zomerpensionaten voor kinderen aan de Noordzeekust (in een dezer pensionaten bedroeg het ziektecijfer 50 per honderd (Dr. J. VAN NES); virologisch bevestigd), een meisjeskamp in Brabant (ziektecijfer ruim 15 per honderd) en een kinderverpleeginrichting bij Bussum. De mijnartsdienst in Limburg (Dr. K. R. KOOPMANS) berichtte een vrij uitgebreide explosie onder de mijnarbeiders-bevolking in Limburg. Twee fabrieken in het zuiden van het land meldden influenza onder het personeel, met vrij hoge ziektecijfers (Dr. A. H. P. M. SCHELLEKENS en Dr. L. W. VAN LAMMEREN). Een dezer fabrieken ligt in het mijn-district (Sittard). In de tweede fabriek, te Weert, met arbeidsters uit België, Duitsland en Nederland, is het, volgens de mededelingen van Dr. L. W. VAN LAMMEREN, waarschijnlijker, dat de ziekte is binnengebracht door de Belgische arbeidsters dan door de Nederlandse.

Sterfgevallen. Afgezien van een gering aantal sterfgevallen onder de Amboneze bevolking (zie dit *Tijdschrift*, bl. 1629) zijn ons sinds 2 juli 4 sterfgevallen bekend. Van een dezer gevallen werd de diagnose influenza door het isoleren van het Aziatische-influenza-virus uit de trachea en longen bevestigd (zie dit *Tijdschrift*, bl. 1337). Een man van 42 jaar overleed midden augustus in Rotterdam aan staphylococcus-tracheo-bronchitis met bronchopneumonie. De pathohistologie van dit geval was typisch voor influenza (Dr. J. S. LEVY). Een meisje van 10 jaar uit een besmet zomerkamp overleed eind augustus aan pneumonie. Een cultuur via een long-naaldbiopsie gaf *Staphylococcus aureus* (Dr. H. C. ZANEN). Een vierde patiënte (Belgische arbeidster) van een gemelde influenza-haard in het zuiden overleed 1 september aan longontsteking, zonder dat andere bijzonderheden bekend zijn.

Uit deze korte lijst blijkt nogmaals overtuigend, welk een grote betekenis *Staphylococcus aureus* heeft bij de sterfte aan influenza.

De influenza-epidemiologie in Nederland is dus zo, dat er een voortdurende spreiding blijft, die zich thans in het zuiden van het land het duidelijkst aftekent in een deel der burgerbevolking.

Leiden, 5 september 1957

J. MULDER

5 tot 12 september 1957

Volgens berichten van de Wereldgezondheidsorganisatie verschijnt influenza in Griekenland, Italië, Portugal, Duitsland en Engeland. De ziekte werd in Zweden binnengebracht door padvindsters van de Engelse jamboree en reizigers. Massale bevolkings-epidemieën zijn in Europa nog niet gemeld. Waarschijnlijk is de ontwikkeling van de epidemie in Europa in Nederland het verste gevorderd. Het beloop der ongecompliceerde ziekte is overal goed-aardig.

In Nederland begint het aantal meldingen uit de burgerbevolking thans aanzienlijk toe te nemen. De geïnfecteerde conglomeraten der Ambonezen en vooral die der militairen, hebben de ziekte in hoge mate verbreid.

Van 22 juli tot 12 september hebben 31 militairen eenheden influenza gemeld; in 8 eenheden werd de diagnose virologisch bevestigd. De mijnarbeiders-bevolking in Zuid-Limburg werd 15 augustus besmet via de groep der Italia-

nen, die in barakken huizen (Dr. K. R. KOOPMANS). De contactketen bleef onbekend, maar liep hoogstwaarschijnlijk over ons land. De drie Ambonezen-woonorden in de nabijheid meldden begin augustus influenza. De diagnose Aziatische influenza werd bij de mijnarbeiders virologisch bevestigd (Prof. Dr. J. D. VERLINDE). Het ziektecijfer in de mijnwerkers-plaatsen is hoog. Inmiddels werd het uitbreken van influenza gemeld door vier bedrijven, waarvan drie in het zuiden van het land (Dr. A. H. P. M. SCHELLEKENS, Dr. L. W. VAN LAMMEREN, Dr. G. C. SOETERS en Dr. J. H. J. PILON). In een ervan werd virologisch onderzoek verricht en de diagnose bevestigd.

Een internaat-school in Voorhout, die 2 september werd geopend, meldde het begin van een influenza-epidemie op 3 september, een goed voorbeeld van de invloed der heropening van scholen op het voortschrijden der epidemie (Dr. H. A. G. BOTS).

Hetzelfde geldt voor een internaat-school in Amersfoort. Deze school werd 12 juli gesloten, omdat daar sinds 5 juli Aziatische influenza was voorgekomen (virologisch bevestigd) en de vakantie aanstaande was. 6 september werd de school heropend en 7 september brak opnieuw influenza uit, binnen gebracht door een leerlinge uit een ziek gezin in Denekamp, alwaar sinds 3 september influenza heerst, verspreid door personeel van een confectiefabriek (mededeling van Dr. J. E. A. M. DIERICK). Het virologisch onderzoek is nog niet beëindigd (Prof. Dr. J. D. VERLINDE).

Influenza werd verder nog gemeld onder de zusters van het Diaconessenhuis te Groningen (Dr. C. A. GRAAFLAND), in een groep van eerstejaars-studenten te Delft, Amsterdam en Groningen en in een school te Rotterdam (Dr. H. C. ZANEN). Ook vele huisartsen melden thans influenza in hun praktijk (provincies Overijssel, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Noord-Brabant, Zuid-Limburg). Onder de burgerbevolking begint zich dus thans een in hoge mate verspreide epidemie te ontwikkelen.

Het Aziatische influenzavirus. Een bijzonderheid van het virus is de bevinding dat het gemakkelijk rechtstreeks aanslaat van de mens op de muis (Dr. N. MASUREL). Het is echter weinig virulent voor dit proefdier. Verdunningen van 10 pct longemulsies van hoger dan 10^{-2} doden deze dieren niet. Bij vroegere A-stammen was de minimale dodelijke dosis meestal 10^{-5} . Hemagglutinatie-remmende antistoffen tegen het Azië-virus lopen bij de mens langzamer op dan bij de vroegere A-stammen. Veertien dagen na het begin van de ziekte zijn sommige sera nog negatief of slechts zwak positief. Het is daarom verstandig 21 dagen na het begin, bloedserum op te zenden ter bevestiging der diagnose.

De gevoeligste stam voor het aantonen van antistoffen is die welke in Japan werd geïsoleerd (A-Azië-Japan-305-'57), welke fret- en muis-passages heeft ondergaan.

Leiden, 13 september 1957

J. MULDER

BERICHTEN

BUITENLAND

WERELDBERICHTEN. — DE WERELDVERENIGING VAN GENEESKUNDIGEN. De *Journal of the American Medical Association* (3 augustus 1957, bl. 1578) herinnert er aan dat ter gelegenheid van de jaarvergadering, die de World Medical Association dezer dagen te Istanboel houdt, het tienjarig bestaan van dit internationale genootschap zal worden herdacht. Het blad wijst op de tegenstelling met de Wereldgezondheidsorganisatie, samengesteld uit ambtenaren door de regeringen afgevaardigd. De Association „speaks for doctors throughout the free part of the world and is the only organi-